

FİNANSAL İKTİSAT

Prof. Dr. Şevki ÖZBİLEN

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-510-8

Kitap Adı

Finansal İktisat

Yazar

Prof. Dr. Şevki ÖZBİLEN

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital Matbaa

Bisac Code

BUS001010

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bir kitap hazırlamak, hele de sosyal bilimler alanında bir kitap hazırlamak, bir ders kitabı hazırlamak, bünyesinde inanılmaz ve tahmin dahi edilemeyecek sorunları ve kısıtı barındıran konularda, pek çok zorluğa göğüs germek ve bu sorunları peşinen kabullenmek noktasındaki bir kararın verilmesinden sonra, üzerinde çok uzun düşünülmesi gereken bir savaş alanıdır. Bu sınırsız alanda sınırlı materyallerle boğuşmak, kısıtlı zaman diliminde zaman ayırabilmek ve zaten yazma işinin tabiatında var olan zorlukları aşmak başlıbaşına bir olaydır.

Finansal iktisat konusu zaten başlıbaşına zorlukları bünyesinde taşıdığından, bütün ekonomik ekollerin, makroekonomik dengelerin, para politikasının, parasal dolaşım ve aktarım mekanizmalarının, kalkınma stratejilerinin, mikro birimlerden, uluslararası ilişkilere ve ekonomik işlemlere, konjktür dalgalanmalardan, ekonomik dengelere kadar bütün konulara yeterince vakıf olmayı gerektirir. Konjktür dalgalanmalarının ekonomik dengeleri nasıl değiştirdiği, konjktürün yükseldiği dönemlerde ekonomilerde meydana gelen veya gelmesi olasılık dahilinde olan sarsıntıların, ekonomik ve parasal şokların etkilerinin bütününe birden incelendiği bir alan olması bakımından, oldukça karmaşık ilişkileri birbirine bağlayan ve sonuçlar elde etmeye çalışan bir alanda bir kitap hazırlamak, gerçek anlamda bir cesaret işiydi. Biz de bunu yapmaya çalıştık.

Daha çok tercümeyle dayalı makroekonomik konulardaki yazın, genelde Amerikalı veya İngiliz ekonomistler tarafından ortaya atılan görüşlerden veya teoremlerden hareket edilerek açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu durum ise bir sorundur, başka ülkelerin ekonomilerine göre geliştirilen teoremlerin, ülkemiz koşullarına uymaması sorundur. Ekonomilerin bünyeleri, çalışma sistemleri ve daha çok politikanın etkisi altında kalan makroekonomik alan, ekonomik ve siyasi kararların birlikte alınıp uygulamaya konulduğu bir alan olarak, ülkelerin rejimleri ile de yakından ilgili olan konuları kapsar. Tercümeler genelde yetersiz ve yapılan ampirik çalışmalar, verilerin güvensizliği nedeniyle, gerçekleri yansıtmaktan uzaktır. Üniversitemizde yapılan doktora ve yüksek lisans tezleri ve bazı kamu kurumlarının yaptığı birbirinden bağımsız çalışmalar bize ışık tutmaktadır. Ancak, bunların çoğunluğu da yayınlanmadığı için yararlanma imkanlarımız çok sınırlı kalmaktadır. Yapılan önemli ampirik çalışmalar da, yayınlanmadığı nedeniyle veya yayınlanmışsa bile hangi dergilerin sayfalarında kaldığı tespit edilemediğinden veya tespit edilebilirdiyse bile dergilere ulaşmakta çekilen zorluklardan dolayı, yararlanmak mümkün olamamakta veya çok sınırlı imkanlarla yararlanmak mümkün olabilmektedir.

Meslek hayatımız boyunca verdiğimiz derslerden edindiğimiz bilgilere ve tecrübelerine dayanarak, anlatılarımızda çok defa ders notlarımızdan yararlandık. Öyle bir zaman geldi ki, artık bu notlar bir kitap haline getirilmeliydi. Aksi halde bu kadar birikim zamanın labirentlerinde kaybolup gidecekti. Buna gönlümüz razı gelemezdi. Bu milletin evlatları bunları okuyabilmeliydi. Biz de öyle yaptık.

Bilginin kimseye zarar vermediğini, aydınlanmanın derinlemesine düşünceler sonucunda yazılmış eserlerin analiziyle gerçekleştirildiğini biliyoruz. Kitap okumayı sevmeyen bir millet olduğumuzu da biliyoruz. Bunu düşünerek, kitabın yeniden yazım aşamasında, bazı konuları incelerken belki de biraz fazla detaylara daldık ve analizlerin mümkün olduğu kadar kapsamlı ve doyurucu olmasına özen gösterdik. İstedik ki okuyucu hem sıkılmadan okuyabilsin hem de bu kadar önemli bir faktör hakkında gereği kadar bilgi sahibi olsun.

Piyasada mevcut bütün kitapları elde edip dikkatle inceledik. Her kitabın kendine göre bir değeri vardır. Yazanlara sonsuz şükranlarımızı iletiyoruz. Buradan yola çıkarak, kendimizce bir sistem oluşturup, belirli bir plan çerçevesinde verilmesi gereken her şeyi verdiğimizize inanıyoruz. Elbette, hala eksiklerimiz vardır ve bu eksiklerimizi tamamlayabilmek bizim görevimizdir.

İstatistiki verilerin yetersizliği ve güvenilirliği sorunu bir başka sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde bu sorun maalesef henüz aşılabilmiş değildir. Elde edilen verilerde de güvenilirlik

sorunu yaşamaktadır. Ülkemizde ancak, 1980’li yıllardan itibaren verilerin düzenli tutulmaya başlanması ve kısmen yayınlanması süreci başlayabildiğinden, daha gerilere gidilmesi mümkün olamamaktadır. Dolayısıyla, bizden öncekilerin büyük emeklerle başardığı yapılardan da elimizden geldiği kadar yararlanmak gereği duyduk. Bize yol gösterici ve aydınlatıcı oldular. Onlara samimi şükranlarımızı sunuyoruz. İmkanlar ölçüsünde elimizden geleni yaptığımıza inanıyoruz. Bizden sonra gelecek olanlar elbette daha iyisini yapacaklardır. Bundan hiç şüphemiz yoktur.

Kitabımızı hazırlarken belli kriterleri daima göz önünde bulundurmak gereğini duyduk. Anlatım dilimiz mümkün olduğu kadar kolay anlaşılır olmalıydı. Dolambaçlı, karmaşık, anlamayı zorlaştıracak ağırdaki cümlelerden mümkün olduğu kadar kaçınmaya çalıştık. Konular hakkında açıklamalar yaparken, mümkün olduğu kadar basit cümleler kullanmaya çalıştık. Konuları dağıtmadan, belli bir bütünlük içinde birbirlerini takip eden konular haline getirdik ve anlamayı kolaylaştırdık. Bunu yaparken de, teorik bilgileri teoride kalmasın diye mümkün olduğu kadar örnek hesaplamalarla destekledik. Makroekonomide şekiller çok fazladır ve bir o kadar da karmaşıktır. Biz elimizden geldiği kadar şekilleri en basit şekilde açıklamaya çalıştık ki, anlamamayan bir yer kalmasın. Kitaptaki anlatım tarzı bilim insanları için çok basit gelebilir, biz bunu daha çok öğrencilerimize yönelik düşündüğümüz için ve okumak isteyen herkesin kolayca okuyabilmesi ve anlayabilmesi için, bilerek yaptık. Amacımız, konuların kolay anlaşılmasını sağlamaktır.

Bu durumda bize düşen bir orta yol bulmaktı, sanıyorum bulduk.

Güçlükleri aşmanın yolu, orijinal kaynaklara ulaşmak ve mümkün olduğu kadar alan içinde kalarak yabancı kaynaklardan yararlanmaktır. Bunu bir şekilde başardık. Ekonomide bir terim vardır: Kaynaklar sınırlı ihtiyaçlar sınırsızdır. Biz bunu tersine çevirmeyi başardık ve ihtiyaçlar sınırlı, kaynaklar sınırsızdır noktasına gelebildik; dünyaya açılıp, elimizden gelen gayreti göstererek ve yabancı ülkelerdeki dost ve arkadaşlarımızdan, vatan özlemi çeken dostlarımızın da yardımıyla, ulaşabildiğimiz bütün kaynakları kullandık. Bize her konuda yardımcı dokunanları burada tek tek saymamız mümkün değildir. Hepsine sevgi ve saygılarımızı gönderiyoruz. Bu bize büyük bir cesaret verdi. Sınırlı kaynaklar arasında gezinip dururken, gerek İngiltere’den gerekse Fransa ve Amerika’dan gelen eserler, dergiler, bazen posta ile bazen de e-posta ile, konularımızla ilgili sayamayacağımız kadar fotokopi ve dokümantasyon bize ışık tuttu. Yolumuzu aydınlattı. Gördük ki, kaynaklar sınırlı değil, bizi kaynaklara götürecek yollar engellerle kaplı. Bu engelleri aşarak, elinizdeki notları hazırlama cesaretini gösterdik. Para ve Maliye Politikası çerçevesinde, makroekonomik konuları analiz etmeye çalıştık. Sınırlı sandığımız kaynaklar aslında bir ummandı. O ummana daldık. Elimizde bu kaldı.

Elimizde kalanları sizlerle paylaşmak bizler için sonsuz bir mutluluktur. Yararlanmak isteyenlere faydalı olması dileklerimizle...

Bütün bu yoğun çalışmalarımız sırasında elbette evimizi, eşimizi çocuklarımızı ihmal ettiğimiz çok zamanlar oldu. Bu bağlamda en büyük özveriyi ve sabrı sevgili eşim Meral göstermiştir. Yazmaya dalıp gittiğimizde getirdiği kahvenin içilmeden soğumuş olduğunu görüp, sessizce yenisini yaparken gösterdiği incelik anlatılamaz. Kızlarım Feyza Nur ve Ayşe Gül, o kadar yoğunluk arasında tercümelemlerin yapılmasında ve yazılanların tekrar tekrar okunmasında büyük yardımcı olmuşlardır. Özellikle kızım Ayşe Gül en büyük moral desteğim olmuştur. En çok sıkıldığım ve benden bu kadar dediğimde onların desteğini gördüm. Kimbilir belki de onlar olmasaydı bu kitap ortaya çıkamazdı.

Kitabın basımını üstlenen Seçkin Yayınevi sahibi Koray Seçkin’e, tüm yayınevi çalışanlarına ve bu bağlamda emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Şevki ÖZBİLEN

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

EKONOMİNİN TEMEL YAPILARI	1
1.1. Finansal İktisat Nedir?	1
1.2. Finansal İktisadın Konusu	2
1.3. İktisat Okulları	3
1.3.1. Klasik İktisat Okulu	4
1.3.2. Keynezyen İktisat Okulu	4
1.3.2.1. Tasarruf Eğilimi	5
1.3.2.2. Keynezyen Kriz Yönetimi	6
1.3.2.3. 1929 Dünya Ekonomik Buhranı	7
1.3.3. Neo-klasik Sentez	9
1.3.4. Keynezyen İktisat Okuluna Katkıları	13
1.3.5. Parasalcı İktisat Okulu	14
1.3.6. Yeni Klasik İktisat Okulu	15
1.3.6.1. Yeni Klasik Reel Konjonktür Teorisi	16
1.3.6.2. Kısmi Dengeden Genel Dengeye Yöneliş	17
1.3.6.3. Şoklar, Nispi ve Mutlak Fiyat İlişkisi	17
1.3.6.4. Yeni Klasik İktisat ve Devlet Bütçesi	21
1.3.6.5. Yeni Klasik İktisatta Reel Konjonktür Teorisi	22
1.3.6.6. Solow ve Reel Konjonktür Dalgalanmaları	24
1.3.6.7. Reel Konjonktür Toplam Arz ve Toplam Talep Modeli (IS-LM)	26
1.3.6.8. Reel Konjonktür Teorisi ve Paranın Yansızlığı	30
1.3.6.9. Reel Konjonktür Teorisi ve Ekonomik Şoklar	31
1.3.6.9.1. Maliye Politikası	32
1.3.6.9.2. Teknolojik Şoklar	33
1.3.6.10. Reel Konjonktür Teorisi ve Para Politikasının Gereksizliği	34
1.3.7. Yeni Keynezyen İktisat Okulu	35
1.3.7.1. Yeni Keynezyenlerde Toplam Arz Eğrisi	36
1.3.7.2. Yeni Keynezyenler ve Finansal Kriz	37
1.3.7.3. Yeni Keynezyen Finansal Kriz Teorisi	38
1.3.8. Post Keynezyen Yaklaşım ve Kriz	39
1.3.8.1. Post Keynezyen Finansal Kriz Teorisi	40
1.3.8.2. Post Keynezyenlerde Para Arzının İçselliği	42
1.3.8.2.1. İntibak İçsellik	42
1.3.8.2.2. Yapısalcı İçsellik	42
1.4. İktisat Okullarının Sınıflandırılması	43

1.4.1. İktisat Okullarının Genel sınıflandırılması.....	43
1.4.2. Ana Akım Makroekonomi Okullarının Sınıflandırılması	43
1.5. Finansal İstikrar	44
1.5.1. Finansal İstikrarsızlığın Yayılma Sistematiği.....	45
1.5.2. Finansal İstikrar ve Merkez Bankaları	46
1.5.3. Finansal Sistem İstikrar Analizi	47
1.5.4. Finansal Kriz Nedir?	47
1.5.4.1. Finansal Krizlerin Nedenleri	48
1.5.4.2. Finansal Krizlerin Sınıflandırması	48
1.5.5. Finansal Kriz Teorileri	49
1.5.5.1. Krediye Dayanan Teoriler	50
1.5.5.2. Asimetrik Bilgi Yaklaşımı	51
1.5.5.3. Kabarcıklar Teorisi.....	52
1.5.6. Finansal Kırılganlık; Nedenleri, Etkileri ve Sonuçları.....	52
1.5.7. Sistemik Krizler.....	53

BÖLÜM 2

İKTİSADIN FİNANSAL KODLARI	55
2.1. İktisadın Araştırma Konusu	56
2.1.1. Gelir ve İstihdam Seviyesi	56
2.1.2. Fiyat İstikrarı	56
2.1.3. Ekonomik Büyüme	57
2.1.4. Bütçe Açıkları ve Devlet Borçları	58
2.1.5. Dış Açıklar	59
2.2. Mikroiktisat-Makroiktisat Ayırımı.....	60
2.3. Makroekonominin Temel Değişkenleri.....	60
2.3.1. GSMH.....	60
2.3.2. GSYH.....	61
2.4. GSYH'nın Göstergeleri	63
2.4.1. Zincir Ağırlıklı Reel GSMH mi? Sabit –Dolar Reel GSYH mı?.....	64
2.4.2. GSYH'nın Harcama Kategorileri.....	64
2.4.3. GSYH Fiyat Deflatörleri ve Fiyat Endeksleri.....	65
2.4.4. SMH (Net Yurtiçi Hasıla)	66
2.5. Toplam Gelir İle İlgili Kavramlar	67
2.5.1. Milli Gelir	67
2.5.2. Kişisel Gelir	67
2.5.2.1. Kişisel Gelir Göstergeleri	68
2.5.2.2. Kişisel Gelirin Bileşenleri ve Kaynakları.....	69
2.5.2.2.1. Ücret ve Maaş Ödemeleri.....	69

2.4.2.2.2. Kişisel Gelirin Diğer Bileşenleri.....	69
2.5.3. Kullanılabilir Gelir.....	70
2.6. Aylık Raporların Analizi.....	71
2.7. Perakende Satış ve Yeni Otomobil Göstergeleri.....	71
2.7.1. Perakende Satışlar	71
2.7.2. Aylık Raporların Analizi	71
2.7.3. Perakende Satışlardaki Aylık Volatilitenin Bileşenleri.....	73
2.7.4. Yeni Otomobil ve Diğer Motorlu Taşıt Satışları	73
2.7.5. Toplam Yurt İçi Gelir	74
2.7.6. Toplam Yurtiçi Harcamalar	74
2.7. Milli Gelir Özdeşlikleri	75
2.7.1. Tasarruf-Yatırım Özdeşliği.....	75
2.7.1.1.Devletin ve Dış Alemin Olmadığı Basit Bir Ekonomide Tasarruf-Yatırım Dengesi	76
2.7.1.2. Devletin ve Dış Alemin Olduğu Bir Ekonomide Tasarruf-Yatırım Dengesi	77
2.7.1.3. (Y)GSMH'mı yoksa GSYH'mıdır?	79
2.8.Milli Geliri Hesaplama Yöntemleri	79
2.8.1. Üretim Yöntemi.....	80
2.8.2. Gelir Yöntemi	81
2.8.3. Harcamalar Yöntemi.....	81
2.8.4. Milli Gelirin Satın Alma Gücü Paritesi Ölçümü.....	82
2.9. GSYH ile İlgili Bazı Kavramlar.....	83
2.9.1. GSYH'da Nominal ve Reel Değişmeler.....	83
2.9.2. Nominal GSYH ve Reel GSYH	84
2.9.3. Nominal GSYH'nın Reel GSYH'ya Çevrilmesi	84
2.9.4. GSMH 'daki Dalgalanmalar	85
2.9.5. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)	86
2.9.6. Üretici Fiyat Endeksi(ÜFE)	87

BÖLÜM 3

EKONOMİK İSTİKRARSIZLIKLARIN ANAHTAR GÖSTERGELERİ	89
3.1. Ekonominin Genel Göstergeleri.....	89
3.2. İstihdam ile İlgili Kavramlar.....	91
3.3. İşsizliğin Ölçülmesi.....	92
3.4. İşsizlik Çeşitleri.....	93
3.4.1. Yaygın İşsizlik	93
3.4.1.1. Konjonktürel İşsizlik.....	94
3.4.1.2. Friksiyonel İşsizlik	95
3.4.1.3. Yapısal İşsizlik	95
3.4.1.4. Doğal İşsizlik Oranı.....	96

3.4.1.5. Büyüme Yetersizliğinden Kaynaklanan İşsizlik.....	96
3.4.1.6. Teknolojik İşsizlik.....	96
3.4.1.7. Demografik İşsizlik.....	96
3.4.2. Kısmi İşsizlik	97
3.4.3. Diğer İşsizlik Türleri.....	97
3.5. Okun Yasası: İşsizliğin Maliyeti.....	97
3.6. Emek Piyasası ve İşsizlik	99
3.6.1. Rekabetçi Model	99
3.6.2. Nominal Ücret Katılığı ve Devrevi İşsizlik	100
3.6.3. Reel Ücret Katılığı ve Yapısal İşsizlik.....	100
3.7. İşsizliğin Maliyetleri	101
3.8. İstihdam İle İlgili Anahtar Göstergeler	103
3.8.1. İstihdam Anketleri	103
3.8.2. Aylık Raporların Analizinde Anahtar Göstergeler.....	103

BÖLÜM 4

ENFLASYON VE EKONOMİK DALGALANMALAR	105
4.1. Fiyat Seviyesindeki Değişmelerin Analizi	105
4.2. Enflasyonun Tanımı.....	107
4.3. Enflasyon Çeşitleri	108
4.3.1. Fiyat Artış Hızına Göre Enflasyon Çeşitleri	108
4.3.1.1. İlmimli Enflasyon	108
4.3.1.2. Aşırı Enflasyon	108
4.3.1.3. Hiperenflasyon	108
4.3.1.3.1. Hiperenflasyonu Yaratın Etmenler	109
4.3.1.3.2. Karşılıksız Kağıt Para Basım Koşullarının Varlığı.....	109
4.3.1.3.3. Sivil Savaş ve İhtilaller.....	109
4.3.1.3.4. Zayıf Hükümetler	110
4.3.1.3.5. Bütçe Üzerinde Dışsal Şokların Etkisi	110
4.3.2. Parasal Genişleme ve Hiperenflasyon.....	111
4.3.2.1. Hiperenflasyonun Genel Parasal Özelliği.....	111
4.3.2.2. Reel Ankes Talebi	111
4.3.2.3. Reel Nakit Ankeslerdeki Dalgalanmalar	113
4.3.3. P. Cagan'ın Parasal Hiperenflasyon Modeli	113
4.3.3.1. Hiperenflasyonda Para Arzı ve Talebi	113
4.3.3.2. Para Arzı ve Senyoraj	113
4.3.3.3. Hiperenflasyonun Parasal Dinamiğinin Genişletilmesi.....	114
4.3.3.4. Senyoraj ve Enflasyon Vergisi	116
4.3.3.4.1. Senyoraj Türleri	117

4.3.3.4.1.1. Parasalcı Senyoraç Yaklaşımı	118
4.3.3.4.1.2. Optimal Senyoraç Teorisi	118
4.3.3.4.1.3. Senyoraç Gelirini Etkileyen Faktörler Nelerdir?.....	119
4.3.4. Nedenlerine Göre Enflasyon Türleri.....	120
4.3.4.1. Talep Enflasyonu	120
4.3.4.2. Fiyat Enflasyonu	122
4.3.4.3. Maliyet Enflasyonu.....	123
4.3.4.4. Arz Enflasyonu	124
4.4. Çekirdek Enflasyon.....	124
4.4.1. Çekirdek Enflasyonu Hesaplama Yöntemleri	125
4.4.2. Kalıcı Öçe Yaklaşımına Göre Ölçümler	125
4.4.2.1. Tek Değişkenli Yöntem.....	125
4.4.2.2. Çok Değişkenli Yöntemler	126
4.4.3. Genel Öçe Yaklaşımına Göre Şekillenen Enflasyon	127
4.5. Enflasyonun Ölçülmesi.....	128
4.5.1. GSYH Deflatörü	129
4.5.2. Enflasyon Oranlarının Hesaplanması	129
4.5.3. Enflasyon Oranının Yıllık Olarak Hesaplanması	129
4.5.3.1. TÜFE ile Yıllık Enflasyon Oranının Hesaplanması.....	129
4.5.3.2. Büyük Harcama Kategorileri.....	131
4.6. Aylık Raporların ve Yakın Vadeli Enflasyon Trendlerinin Analizi.....	131
4.6.1. TÜFE 'de Mevsimlik Sorunu.....	133
4.6.2. TÜFE'nin Ekonomide Oynadığı Roller	134
4.6.2.1. TÜFE Enflasyonu Yüksek Gösterir.....	134
4.6.2.2. Endeks Ağırlık mı? Nispi Önem mi?	134
4.7. Toptan Eşya Ya da Üretici Fiyat Endeksi (TEFE)(ÜFE)	135
4.7.1. Sanayi Endeksleri	135
4.7.2. Mal Endeksleri.....	135
4.7.3. Süreç Aşama Endeksleri.....	136
4.7.4. TEFE(Üretici Fiyat Endeksi)'nin Ekonomideki Rolü	137
4.8. Sanayi Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranı Göstergeleri	138
4.8.1. Tahmin Yöntemleri.....	140
4.8.2. Aylık Raporların Analizi	141
4.9. Kapasite Kullanım Oranları.....	142
4.9.1. Kapasitenin ve Kapasite Kullanımının Tahmini	142
4.9.2. Cari Yıl Tahminleri.....	143
4.10. İmalatçıların Siparişleri, Envanterler ve Aylık İnşaat Göstergeleri.....	143
4.10.1. Verilerin Organizasyonu.....	143
4.10.2. Aylık Raporların Analizi.....	143

4.10.3. Envanter ve Satışlar.....	144
4.10.4. Aylık İnşaat Göstergeleri	145
4.11. GSYH Deflatörü İle Yıllık Enflasyon Hesabı.....	145
4.11.1. Enflasyon Oranının Aylık Olarak Hesaplanması.....	145
4.11.2. Üretici Fiyat Endeksi	146
4.12. Enflasyonun Etkileri.....	147
4.12.1. Enflasyonun Gelir Dağılımına Etkisi	147
4.12.2. Enflasyonun Tasarruf ve Yatırımlara Etkisi.....	147
4.12.3. Enflasyonun Ödemeler Dengesi ve Kaynak Dağılımına Etkisi.....	148
4.13. Philips Eğrisi: İşsizlik ile Enflasyon Arasındaki İlişki	149
4.13.1.Philips Eğrisi.....	149
4.13.2.Modern Philips Eğrisi.....	151
4.14. Enflasyon Vergisi.....	153
4.15. Senyoraj.....	153
4.16. Enflasyonun Maliyeti	154
4.16.1. Beklenmeyen Enflasyonun Maliyeti.....	155
4.16.2. Beklenen Enflasyonun Maliyeti	157
4.16.2.1. Enflasyonu Düşürmenin Maliyeti	159
4.17. Yeni Klasik Okulun Görüşleri	159
4.18. Enflasyon Hedeflemesi.....	160
4.18.1. Enflasyon Hedeflemesinin Ön Koşulu	161
4.18.2. Enflasyon Hedeflemesinde Önemli Noktalar	162
4.18.3. Hedeflemede Zaman Aralığı	162
4.18.4. Fiyat Seviyesi ve Enflasyon Oranı Tercihi	162
4.18.5. Fiyat Endeksi Tespiti.....	162
4.18.6. Enflasyon Hedeflemesinin Avantaj ve Dezavantajları.....	163
4.19.Para-Enflasyon İlişkisi: Miktar Teorisi.....	163
4.20. Yeni Keynesyen Modelde Para ve Üretim.....	164
4.21. Enflasyonu Düşürmede Kredibilite.....	165
4.21.1. Yüksek Faiz Oranları, Enflasyon ve Ayakkabı Maliyeti Olgusu	165
4.21.2. Enflasyonun Kendi Kendini Beslemesi Olgusu	167
4.21.3. Uygun Enflasyon Oranı Hedefi	167
4.22. Bütçe Açıkları ve Enflasyon.....	168
4.22.1. Bütçe Açıklarının Finansmanı.....	168
4.22.2. Parasalcı Aritmetik.....	169
4.22.3. Bütçe Açıklarının Yükü Gelecek Kuşaklara Aktarılır mı?	170
4.22.4. Dışlama Etkisi	170
4.22.5. Ricardo Denkliği.....	171
4.22.6. Bütçe Açıklarının Kapatılması.....	172

4.22.6.1. Kamu Harcamalarının Azaltılması	172
4.22.6.2. Gelirlerin Artırılması	173
4.23. Fiyat Seviyesinin Mali Teorisi.....	174
4.23.1. Sistemin Amacı.....	175
4.23.2. Fiyat Seviyesinin Mali Teorisinde Farklılaşan Noktalar	175
4.23.3. Ricardo'cu ve Ricardo'cu Olmayan Mali Politika	176
4.24. Anti Enflasyonist Politikalar	178
4.24.1. Ortodoks Keynesyen Yaklaşımda Enflasyonun Sonuçları	179
4.24.2. Yeni Klasik Yaklaşımda Anti Enflasyonist Politikaların Sonuçları.....	179
4.24.3. Yeni Keynesyen Yaklaşımda Antienflasyonist Politikanın Sonuçları.....	179
4.24.4. Enflasyonla Mücadelede Güvenilirliğin Rolü.....	180
4.25. Türkiye'de Enflasyon ve Nedenleri	180
4.25. 1-Yapısal Nedenler	183
4.25.2 Parasal Nedenler	191
4.26. Deflasyon	199
4.26.1. Deflasyonun Maliyeti	200

BÖLÜM 5

TÜKETİM HARCAMALARI.....	203
5.1 Mal Piyasası ve Reel Üretim Tüketi İlişkisi	203
5.2. Mutlak Gelir Hipotezi	207
5.3 .Nispi Gelir Hipotezi.....	210
5.4. Yaşam Boyu Gelir Hipotezi	212
5.5. Sürekli Gelir Hipotezi.....	214
5.6. Likidite Kısıtı	219
5.7. Parasalcılara Göre Tüketim Harcamaları.....	219
5.7.1. Dayanıklı Tüketim Malları Harcamalarını Etkileyen Faiz Oranı.....	219
5.7.2. Servet Etkisi.....	219
5.7.3. Likidite Tercihi	220

BÖLÜM 6

YATIRIM HARCAMALARI	221
6.1. Sabit Sermaye Yatırımları: Neoklasik Model.....	222
6.2. Arzulanan Sermaye Stokundan Yatırıma	224
6.2.1. Bugünkü Değer Kriteri	225
6.2.2. Net Sermaye Yatırımları	226
6.2.2.1. Üretim Fonksiyonu ve Sermayenin Marjinal Verimliliği Kriteri(MEI).....	226
6.2.2.2. Sabit Sermaye Yatırımları: Basit Hızlandırıcı Modeli	231
6.2.2.3. Neoklasik Yatırım Modeli	233

6.2.3.1. Firmanın Optimal Sermaye Stokunun Belirlenmesi.....	233
6.2.3.2. Firmanın Net Sabit Sermaye Yatırımının Belirlenmesi.....	235
6.2.4. Sabit Sermaye Yatırımları: Tobin'in q Teorisi	235
6.3. Konut Yatırımları	238
6.4. Stok Yatırımı.....	240
6.4.1. Optimum Stok Miktarının Belirlenmesi	243
6.4.2. Arzulanan ve Arzulananmayan Stok Yatırımları.....	244
6.5. Yatırımlarda Finansal Kısıtlamalar	244

BÖLÜM 7

PARA ARZI-PARA TALEBİ	249
7. Para Arzı.....	249
7.1. Para Arzının Tanımları	250
7.2. Para Arzının Belirleyicileri	253
7.2.1. Parasal Taban Çoğaltan Mekanizması ve Para Arzı	254
7.2.1.1. Parasal Taban(M_0)	255
7.2.1.2. Para Çarpanı(m) ve Para Arzı	257
7.2.1.3 . Parasal Taban Çarpanı Mekanizması.....	260
7.2.2. Kaydi Para Çarpanı Mekanizması	261
7.2.3. Merkez Bankası İşlemleri ve Parasal Taban	262
7.2.4. Para Yaratma Mekanizması	262
7.3. Para Talebi	267
7.3.1. Para Talebini Belirleyen Değişkenler	268
7.3.2. Para Talebi Teorileri.....	268
7.3.2.1. Klasik Para Talebi:Paranın Miktar Teorisi Yaklaşımı.....	269
7.3.2.1.1. Cambridge Yaklaşımı	270
7.3.2.1.2. Fisher Yaklaşımı.....	271
7.3.3. Keynes'in Likidite Tercihi Teorisi.....	274
7.3.4. Baumol-Tobin İşlem Güdüsü Para Talebi Modeli	284
7.3.5. Tobin'in Risk Para Talep Modeli	286
7.3.6. Friedman'ın Modern Miktar Teorisi.....	286
7.4. Parasal Denge Teorileri	289
7.4.1. Parasal Denge Faiz Oranı.....	290
7.4.2. Parasal Denge İçin Gerekli Koşullar	291
7.4.3. Tasarruf Yatırım Dengesi.....	296
7.4.4. Fiyat İstikrarı.....	297
7.5. Hayek'in Parasal Denge Yaklaşımı	298
7.5.1. Düşünce Yaklaşımının Temelleri	298
7.5.2. Miktar Teorisinin Reddi ve Paranın Yanlılığı	299

7.5.3. Konjonktür Dalgaları ve Üretim Yapısındaki Değişmeler	300
7.5.4. Paranın Yansızlık Koşulları	301
7.6. Koopmans Denklemi.....	302
7.7. Finansal Yenilikler ve Kurumsal Değişiklikler	303
7.8. Tampon Stoklar	304
7.9. Para İkamesi.....	305
7.10. Maliye Politikası ve Denge	306

BÖLÜM 8

EKONOMİK DALGALARIN PARASAL YORUMU PARA VE MALİYE POLİTİKALARI..... 313

8.1. Resesyonların Parasalcı Yorumu	313
8.2. Küçük Resesyonlar	317
8.3. OPEC ve Volker Resesyonları	317
8.4. Para Politikasının Amaçları	318
8.4.1. Tam İstihdam ve Ekonomik Büyüme.....	318
8.4.2. Fiyat İstikrarı.....	319
8.4.3. Ekonomik Büyüme	319
8.4.4. Ödemeler Bilançosu Dengesi	320
8.4.5. Faiz Oranları İstikrarı.....	320
8.4.6. Finansal Piyasaların İstikrarı.....	320
8.5. Para Politikası Amaçlarının Birbirleriyle İlişkileri.....	321
8.5.1. Amaçlar Arasındaki Çatışmalar	321
8.5.1.1. Tam İstihdam ve Fiyat İstikrarı.....	321
8.5.1.2. Fiyat İstikrarı ve Ekonomik Büyüme.....	322
8.5.1.3. Hızlı Ekonomik Büyüme, Tam İstihdam ve Ödemeler Bilançosu Dengesi.....	322
8.5.2. Birbirlerini Tamamlayıcı ve Destekleyici Amaçlar	323
8.6. Para Politikasının Genel Araçları.....	324
8.6.1. Açık Piyasa İşlemleri	324
8.6.1.1. Açık Piyasa İşlemlerinin Kullanımı	325
8.6.1.2. Açık Piyasa İşlemlerinin Etkisi.....	325
8.6.1.3. Açık Piyasa İşlemlerinin Faydalı ve Sakıncalı Yönleri	325
8.6.2. Reeskont Politikası.....	326
8.6.3. Zorunlu Karşılık Oranı Politikası	329
8.6.3.1. Alternatif Yaklaşımlar	330
8.6.3.2. Karşılıkların Mevduat Dolaşım Hızına Göre Belirlenmesi	330
8.6.3.3. Friedman'ın %100 Karşılık Oranı Önerisi	331
8.7. Türkiye'de Durum Nedir?	331
8.7.1. Türk Lirası Karşılığı Döviz Alım Satımı	332
8.7.2. Bankaların Disponibilite Tutmaları	332

8.7.3. Faiz Oranları	333
8.8. Para Politikasının Özel Araçları	333
8.8.1. Farklılaştırılmış Reeskont Oranları.....	333
8.8.2. Ticari Banka Kredilerinin Miktar, Vade ve Faiz Oranları Aşamasında Selektif (geçici) Kontrolü.....	333
8.8.3. Bankalar ve Banka Dışı Mali Araçlara, Belli miktarda Devlet İç Borçlanma Senetleri Satın Alma Zorunluluğu.....	334
8.8.4. Finansal Araçların Portföylerinin Yeniden Düzenlenmesi	334
8.8.5. Tüketici Kredilerinin Kontrolü.....	334
8.8.6. Hisse Senedi ve Tahvil Alımına Yönelik Kredilerin Kontrolü.....	334
8.8.7. Merkez Bankasının Moral Takviyesi ve Doğrudan İşlemi	334
8.8.8. Reklam ve Resmi Olmayan Öğütler.....	334
8.9. Para Politikasında Kısa Dönem Ara Amaçların Belirlenmesi	335
8.9.1. Harcama Dengesizlikleri Durumunda Ara Amacın Belirlenmesi	336
8.9.2. Faiz Oranının Ara Amaç Olarak Seçilmesi.....	337
8.9.3. Bir Parasal Büyüklüğün Ara Amaç Olarak Seçilmesi	337
8.9.4. Portföy Dengesizlikleri Durumunda Ara Amacın Belirlenmesi.....	338
8.9.5. Faiz Oranının Ara Amaç Olarak Seçilmesi.....	338
8.9.6. Bir Parasal Büyüklüğün Ara Amaç Olarak Seçilmesi	339
8.9.7. Para Arzı Dengesizlikleri Durumunda Ara Amacın Belirsizlikleri	339
8.10. Arz Yanlı Dengesizlikler ve Ara Amacın Belirlenmesi	339
8.11. Para Politikasında Faaliyet Ara Amaçlarının Seçimi	341
8.12. Harcama Dengesizlikleri Durumunda Faaliyet Ara Amaçların Belirlenmesi.....	341
8.13. Portföy Dengesizlikleri Durumunda Faaliyet Hedefinin Seçilmesi	342
8.14. Para Arzı Dengesizlikleri Durumunda Faaliyet Ara Amacının Seçimi	342
8.15. Arz Yanlı Dengesizlikler Durumunda Faaliyet Ara Amacının Belirlenmesi	343
8.16. Belirsizlik Ortamında Ara Amaç Belirleme Sorunu.....	344
8.17. Hazinesinin Borç Yönetimi Politikası	347
8.17.1. Kısa Vadeli Borçların Parayla İkamesi.....	347
8.17.2. Faiz Oranlarının Vade Yapısı ve Borç Kompozisyonunun Değişmesi	347
8.18. Para Politikası ve Enflasyonun Parasalcı Yorumu	348
1922-1923 Alman Hiperenflasyonu	348
8.19. Keynesyenlerin Görüşleri	349
8.20. Neo-Keynesyen Görüş.....	352
8.21. Arz Yanlı Ekonomi ve Enflasyon	353
8.22. Ekonomik Dalgalanmaların Parasal Olmayan Nedenleri.....	355
8.23. Para Politikasının İşleyişi: Daraltıcı ve Genişletici Para Politikaları	356
8.24. Talep Enflasyonu ile Mücadelede Para Politikası	359
8.25. Para Politikası Araçlarının Talep Enflasyonu ile Mücadelede Kullanılması	359

8.26. Beklenmeyen Şoklar ve Ekonomik Dalgalanmalar	360
8.27. Alternatif Para Politikaları.....	361
8.27.1. Hakim Görüş.....	361
8.27.2. Gevşek Para Politikası.....	362
8.27.3. Konjonküre Karşı Parasalcı Politikalar	363
8.27.4. Optimal Para Politikası ve İçselleşme	364
8.28. Para Politikasının Etkinliği.....	365
8.29. Maliye Politikası	368
8.29.1. Genişletici ve Daraltıcı Maliye Politikası	369
8.29.2. Talep Enflasyonu ile Mücadelede Maliye Politikası	371

BÖLÜM 9

FAİZ ORANI, DÖVİZ KURU VE ÖDEMELER DENGESİ	373
9.1. Faiz Oranı.....	373
9.1.1. Denge Faiz Oranlarındaki Değişme: Tahvil Talebindeki Kaymalar.....	374
9.1.2. Tahvil Arzındaki Değişmeler.....	376
9.2. Faiz Oranları Neden Değişir?	378
9.2.1. Nominal Faiz Oranı	381
9.2.2. Reel Faiz Oranı.....	382
9.2.3. Fisher Etkisi.....	384
9.3.1. Enflasyon Riski.....	385
9.3.2. Taahütlerin Yerine Getirilememe Riski.....	385
9.3.3. Ödememe Riski ve Ödememe Risk Priminin Değişimi.....	386
9.3.4. Sermaye Kaybı Riski	387
9.3.5. Erken Geri Ödememe Riski.....	388
9.3.6. Verginin Etkisi	388
9.3.7. Likidite	388
9.3.8. Bilginin Maliyeti.....	389
9.4. Faiz Oranlarının Vade Yapısı	390
9.4.1. Bölünmüş Piyasalar Teorisi	390
9.4.2. Bekleyişler Teorisi.....	391
9.4.3. Ödünç Verilebilir Fonlar Arzı ve Enflasyon Bekleyişlerinin Etkisi.....	392
9.4.4. Risk ve Zaman Yapısı	393
9.5. Döviz Kuru.....	393
9.5.1. İki Taraflı Nominal Döviz Kuru.....	394
9.5.2. İki Taraflı Reel Döviz Kuru	394
9.6. Döviz Kuru Hedeflemesi	395
9.7. Para Kurulu Nedir?Para Kurulunun Tanımı ve İşlevi.....	398
9.7.1. Para Kurulu Sisteminin Türleri	399

9.7.1.1. Ortodoks Para Kurulu Sistemi	399
9.7.1.2. Melez Para Kurulu Sistemi	399
9.7.1.3. Parasal Para Üreten Para Kurulu Sistemi.....	399
9.7.2 Para Kurulu Sisteminin Uygulanabilirlik Koşulları	399
9.8. Para Kurulu Enflasyon ve Ekonomik Büyüme.....	400
9.9. Para Kurulu Merkez Bankası İlişkisi.....	400
9.10. Parasal Hedefleme	401
9.11. Mal Fiyatları Hedeflemesi.....	403
9.12. Kredi Bileşiminin Hedeflenmesi.....	404
9.13. Dolarizasyon	404
9.13.1. Dolarizasyonun Maliyetleri	405
9.13.2. Mali Sonuçlar	405
9.14. Nominal GSYH Hedeflemesi.....	406
9.15. Ödemeler Dengesi	406
9.15.1. Cari İşlemler Hesabı	406
9.15.2. Sermaye Hesabı	407
9.15.3. Net Hata ve Resmi Rezerv Hareketleri Hesabı.....	407
9.15.4. Tablita Sistemi ve Parasalcı Ödemeler Dengesi Yaklaşımı.....	408
9.15.4.1. Basit Parasalcı Yaklaşımında İstikrarlı Para Talebi Fonksiyonu ve Toplam Talep Eğrisi.....	408
9.15.4.2. Toplam Arz eğrisi Düşeydir.	409
9.15.4.3. Satın Alma Gücü Paritesi (PPP) ve Yurtiçi Para Arzı	410
9.15.5. Parasalcılar ve Ödemeler Bilançosu Dengesizliği	412
9.15.6. Parasalcı Döviz Kuru	413
9.16. Cari Açık.....	414
9.17. Döviz ve Para Krizleri.....	414
9.17.1. Birinci Nesil Kriz Modelleri.....	415
9.17.1.1. Kanonik Kriz Modeli	415
9.17.2. İkinci Nesil Modeller	420
9.17.2.1. Bulaşma Etkisi.....	421
9.17.2.1.1. Finansal Bulaşmada Bankaların Rolü.....	421
9.17.2.1.2. Bulaşma ve Eşgüdüm Başarısızlığı Modelleri.....	422
9.17.3. Sinyal Yaklaşımı	422
9.18. Üçüncü Nesil Kriz Modelleri	423
9.19. Finansal Krizlerde Bilanço Yaklaşımı.....	425
9.19.1. Bilanço Uyumsuzlukları.....	425
9.20. Krizlerin Önlenmesinde ve Krizlerden Çıkışta Uygulanabilecek Politikalar	427
9.20.1. Krizlerin Önlenmesi	427
9.20.2. Krizlerde Uygulanabilecek Politika ve Programlar.....	428

BÖLÜM 10

KLASİK MODEL	429
10.1. Klasik Ekonomi.....	429
10.1.1. Klasik Modelde İşgücü Piyasası	430
10.1.2. Toplam Üretim Fonksiyonu.....	430
10.1.3. Emek Talebi.....	431
10.1.4. Emek Arzı.....	432
10.1.5. Say Kanunu.....	433
10.1.6. Klasik Faiz Teorisi: Yatırım-Tasarruf Eşitliği.....	434
10.1.7. Klasik Modelde Para Piyasası.....	435
10.1.8. Klasik Modelde Toplam Talep Eğrisi.....	436
10.1.9. Klasik Modelde Toplam Arz Eğrisi.....	437
10.1.10. Klasik Modelde Para ve Maliye Politikası	439

BÖLÜM 11

BASİT KEYNESYEN MODELLERE GİRİŞ - I	441
11.1. Klasik Makroekonomi ile Keynesyen Makroekonomi Teorisinin Karşılaştırılması.....	441
11.2. İktisadın Aktörleri.....	443
11.3. Basit Keynesyen Modelleri İnceleme Yöntemi.....	444
11.4. Dışa Kapalı Basit Keynesyen Modeller: Basit Keynesyen Model -1.....	445
11.5. Milli Gelir Dengesi.....	445
11.6. Tüketim Fonksiyonu.....	446
11.7. Tasarruf Fonksiyonu	450
11.8. Toplam Talep Fonksiyonu.....	452
11.9. Model -1'de Milli Gelir Dengesi.....	453
11.9.1. Toplam Arz Eğrisi	454
11.9.2. Toplam Talep Eğrisi	455
11.10. Çoğaltan Mekanizması	457
11.11. Tasarruf Paradoksu	459

BÖLÜM 12

DIŞA KAPALIBASİT KEYNESYEN MODELLER- II	463
12.1. Modelin Varsayımları	463
12.2. Devletin Rolünün Basit Keynesyen Sisteme Katılması:	464
12.2.1. Milli Gelir Özdeşliği	464
12.2.2. Tüketim Fonksiyonu	464
12.2.3. Tasarruf Fonksiyonu.....	465
12.2.4. Toplam Talep Fonksiyonu	465
12.2.5. Model II'de Milli Gelir Dengesi	466

12.2.6. Otomatik Stabilizatör Olarak Vergi Oranları.....	469
12.2.7. Vergi Oranlarındaki Değişmelerin Milli Gelir Denge Seviyesine Etkisi	470
12.2.8. Maliye Politikası ve Milli Gelir Dengesi	471

BÖLÜM 13

BASİT KEYNESYEN MODEL –III (AÇIK EKONOMİ).....	477
13.1. Modelin Varsayımları	477
13.2. Modelin Özdeşlikleri ve Fonksiyonları.....	478
13.3. Tüketim Fonksiyonu.....	478
13.4. Tasarruf fonksiyonu	478
13.5. İthalat Fonksiyonu	478
13.6. Toplam Talep Fonksiyonu(AD_3)	479
13.7. Model III'te Milli Gelir Dengesi	481
13.8. Açık Bir Ekonomide(Model-III) Mal Piyasasında Denge.....	483
13.9. Model III'te Çoğaltan Mekanizması	485
13.10. Marjinal İthal Eğilimindeki Değişmelerin Toplam Talep Fonksiyonu Eğrisine Etkisi.....	487

BÖLÜM 14

MİLLİ GELİR DENGESİ VE BASİT KEYNESYEN MODELLER.....	489
14.1. Ekonominin Genel Dengesi	489
14.2. Tam İstihdam Milli Gelir Dengesi.....	490
14.2.1. Tam İstihdam Üretim Fonksiyonu.....	490
14.2.2. Reel Alan-Nominal Alan ve Değişkenlerin Değişmesi.....	491
14.3. Basit Keynesyen Modeller ve Milli Gelirin Denge Seviyesi.....	492
14.3.1. İdeal Denge (Tam İstihdam Milli Gelir Denge Seviyesi).....	492
14.3.2. Eksik İstihdam Milli Gelir Denge Seviyesi.....	493
14.3.2.1. Deflasyonist Açık.....	494
14.3.2.2. Anti-Deflasyonist Maliye Politikası.....	495
14.3.3. Milli Gelirin Nominal Denge Seviyesi	497
14.3.3.1. Enflasyonist Açık.....	499
14.3.3.2. Anti-Enflasyonist Maliye Politikası	499

BÖLÜM 15

IS-LM MODELLERİ: DIŞA KAPALI IS-LM MODELİ.....	503
15.1. Dışa Kapalı IS-LM Modelinin Varsayımları	503
15.2. Modelin Özdeşlikleri ve Fonksiyonları.....	504
15.2.1. Tüketim Fonksiyonu	504
15.2.2. Yatırım Fonksiyonu.....	504
15.2.3. Reel Para Talebi	506

15.2.3.1. Para Talebinin Çeşitleri	506
15.2.3.2. Reel Para Talebi Fonksiyonu	506
15.2.3.3. Milli Gelir Özdeşliği.....	509
15.2.3.4. Mal Piyasasında Denge ve ISEğrisi.....	509
15.2.3.5. ISEğrisinin Özellikleri	514
15.2.3.6. IS Eğrisinin Eğimi	517
15.2.3.7. IS Eğrisi ve Mal Piyasasında Dengesizlik	518
15.2.4. Para Piyasasında Denge: LMEğrisi	520
15.2.4. 1.LM Eğrisinin Eğimi	521
15.2.4.2. Varlık Piyasası ve Para Piyasası.....	523
15.2.5. Para Piyasası ve Tahvil Piyasasının Aynı Anda Dengelenmesi	524
15.2.8. Para Piyasasında Denge	525
15.2.7. LMEğrisi Denkleminin Elde Edilişi	527
15.2.8. LMEğrisinin Özellikleri	528
15.2.9. LM Eğrisinin Türetilmesi	531
15.2.10. LM Eğrisinin Eğimi ve Para Piyasasında Dengesizlik.....	532
15.2.11. LM Eğrisi ve Para Piyasasında Dengesizlik	533
15.3. IS-LMEğrilerinin Birlikte İncelenmesi	534
15.4. Dışa Kapalı IS-LM Modelinde Politikalar	537
15.4.1. Para Politikası	537
15.4.1.1. Para Politikasının Etkinliği.....	540
15.4.1.2. Para Politikasında Likidite Tuzağı	542
15.4.2. Maliye Politikası.....	543
15.4.2.1. Crowding Out Etkisi	545
15.4.2.2. Maliye Politikasının Etkinliği: LM Eğrisinin Eğimi.....	547
15.4.2.3. Maliye Politikasında Likidite Tuzağı.....	549
15.4.2.4. Maliye Politikasında Yatırım Tuzağı.....	549
15.5. Para ve Maliye Politikalarının Birlikte Kullanılması	550
15.6. Parafiskal Politikalar	552
15.7. Mali Genişlemenin Parasal Genişlemeile Desteklenmesi	553

BÖLÜM 16

TOPLAM TALEP - TOPLAM ARZ MODELİ (AD-AS MODELİ)	557
16.1. Modelin Varsayımları	558
16.2. Toplam Talep(AD).....	558
16.2.1. Toplam Talep Eğrisinin Eğimi.....	565
16.2.2. Zamanlararasıkame Etkisi ya da Faiz Etkisi	569
16.2.3. Toplam Talep (AD)Eğrisinde Kaymalar	570
16.2.3.1. Toplam Talep Eğrisinde Paralel Kaymalar	572

16.2.3.2. AD de Paralel Olmayan Kaymalar.....	573
16.3. AD, Para Politikası ve Maliye Politikası.....	574
16.3.1. AD ve Para Politikası	574
16.3.2. Talep şoklarından Kaynaklanan Kaymalar	576
16.3.3. AD ve Maliye Politikası.....	576
16.3.3.1. AD, Transfer Ödemeleri ve Kamu Harcamaları	576
16.3.3.2. ADEğrisi ve Vergi Oranı	577
16.4. Toplam Arz.....	579
16.4.1. Toplam Arz Eğrisi	579
16.4.2. Uzun Dönem Toplam Arz Eğrisi.....	580
16.4.3. Kısa Dönem Toplam Arz Eğrisi	582
16.5. AD-AS Modelinde Milli Gelir Denge Seviyesi.....	584
16.5.1. Eksik İstihdamda Milli Gelirin Denge Seviyesi.....	586
16.5.2. Tam İstihdam Milli Gelir Denge Seviyesi	586
16.5.3. Aşırı İstihdam Milli Gelir Denge Seviyesi.....	587
16.5.4. Toplam Talep Şokları ve Milli Gelirin Dengesi.....	588
16.5.5. Toplam Arz Şokları ve Milli Gelir Dengesi	591
16.6. Makro Modellerde Denge ve Ekonomi Politikasının Etkinliği.....	593
16.6.1. Klasik Model	594
16.6.2. Keynesyen Model	597
16.6.3. Parasal Model.....	599
16.6.4. Yeni Klasik Model	602
16.6.5. Yeni Keynesyen Model.....	604
16.6.6. Yeni Keynesyen Konjonktür Yaklaşımı.....	607
16.7. Arz Şokları.....	607

BÖLÜM 17

DIŞA AÇIK EKONOMİDE IS-LM-BP MODELLERİ ÖDEMELER DENGESİ, FAİZ HADDİ VE HASILA SEVİYESİ	611
17.1. Modelin Varsayımları	612
17.2. Açık Bir Ekonomide IS Eğrisi	613
17.3. BP Eğrisi	614
17.3.1. Ödemeler Bilançosu: BP Modeli	615
17.3.2. Döviz Kuru Sistemleri	617
17.3.3. Nominal Döviz Kuru-Reel Döviz Kuru.....	617
17.4. Modelin Özdeşlikleri ve Fonksiyonları.....	619
17.5. IS-LM Modelinde Net Dış Ticaret Fazlası ve Milli Gelir Denge Seviyesi	622
17.6. Tam Sermaye Hareketliliği	623

17.7. Mundell Fleming Modeli-I:Tam Sermaye Hareketliliği ve Sabit Döviz Kuru Varsayımı Altında Para ve Maliye Politikası	624
17.7.1. Para Politikası	625
17.7.2. Maliye Politikası.....	626
17.8. Mundell-Fleming Modeli-II:Tam Sermaye Hareketliliği ve Tam Esnek Döviz Kuru Varsayımı Altında Para ve Maliye Politikası	628
17.8.1. Para Politikası	628
17.8.2. Maliye Politikası.....	630
17.9. Mal-Para ve Döviz Piyasalarında Eşanlı Denge: IS-LM-BP Modeli	633
17.10. Klasiklerde Para ve Maliye Politikalarının Etkinlikleri.....	635

BÖLÜM 18

KONJONKTÜR TEORİLERİ	639
18.1. Konjonktür Dalgalarının Tanımı	640
18.2. Konjonktür Dalgalarının Aşamaları.....	642
18.3. Konjonktür Dalgalarının Özellikleri	646
18.4. Ekonomik Dalgaların Çeşitleri.....	647
18.5. Konjonktürel Dalgaların Devreleri.....	649
18.5.1. Ekonomik Değişkenlerin Ortak Hareketleri: Yön ve Zamanlama	651
18.5.2. Konjonktür Dalgalarının Uluslararası Yönleri.....	653
18.6. Öncü Göstergeler Endeksi	653
18.7. Konjonktür Teorileri.....	655
18.7.1. Konjonktür Teorilerinin Temel Bileşenleri	656
18.7.2. İktisadi Dalgaların Kaynakları	657
18.8. Keynesyen Konjonktür Teorisi	658
18.8.1. Keynesyen Teoremden Uyarım Mekanizması	659
18.8.2. Keynesyen Teoride Yayılma Mekanizması.....	659
18.9. Toplam Talep Şokları ve Modelin Dengesi	659
18.10. Toplam Arz Şokları ve Modelin Dengesi.....	661
18.11. Monetarist(Parasalıcı) Konjonktür Teorisi	662
18.12. RBC: Yeni Reel Konjonktür Teorisi	665
18.12.1. Teknoloji Şoklarının Önemi	666
18.12.2. Zamanlararasılıkame ve Emek Arzı.....	668
18.12.3. Tam İstihdam	668
18.12.4. Paranın Yansızlığı	669
18.12.5. Envanter Yatırımları ve Konjonktür Dalgaları	669
18.13. Yeni Keynesyen Konjonktür Teorisi	671
18.14. Menü Maliyetleri Yapışkan Fiyat Modelleri	671

BÖLÜM 19

EKONOMİK BÜYÜME	675
19.1. Ekonomik Büyümenin Temelleri.....	675
19.2. Ekonomik Büyümenin Tanımı ve Koşulları.....	676
19.3. Neoklasik Büyüme Teorisi(Solow Büyüme Modeli)	677
19.3.1. Durağan Durum.....	680
19.3.2. Tasarruf Oranı ve Büyüme İlişkisi	680
19.3.3. Tasarruf Seviyesi ve Altın Kural	682
19.3.4. Açık Ekonomide Büyüme.....	683
19.4. İçsel Büyüme Modeli.....	685
19.5. Politik Risk, İstikrarsızlık ve Ekonomik Büyüme.....	686
19.5.1. Politik Risk ve Politik İstikrarsızlık.....	687
19.5.2. Politik Duyarlılık	688
19.5.3. Politik Kutuplaşma	688
19.5.4. Hükümetin Politik Tutarsızlığı ve Duyarsızlık İndeksi	688
19.5.5. Demokrasi ve Ekonomik Gelişme	689
19.5.6. Gelir Dağılımı ve Ekonomik Büyüme	689
19.5.7. Politik İstikrarsızlık ve Ekonomik Gelişme İlişkisi	690
KAYNAKLAR	691
DİZİN İNDEKSİ	697

KAYNAKLAR

1. Alkan Levent, Küresel Sistemik Krizin Anatomisi, Scala Yayıncılık, İstanbul, 2009.
2. Arnold, L.G.(2002) Business Cycle Theory, Oxford University Press, New York.
3. Abel, A.B. ve Ben S. Bernanke(2005), Macroeconomics, Fifth Edition, Addison Wesley, New York.
4. Abrams,R-Taylo M.W., "İssues in the Unification of Financial Sector Supervision", IMF Working Paper, 2000(213).
5. Aktan C.C.(1994) Çağdaş Liberal Düşüncede Politik İktisat, Ankara.
6. Akyazı H., "Alternatif Parasal Rejimlerde Fiyat İstikrarı, Enflasyon Hedeflemesi ve Para Kurulu Örnekleri", İktisat, İşletme ve Finans, 2002, Sayı 190.
7. Akyazı H., "Yeni Ekonomide Para Politikası ve Merkez Bankacılığının Geleceği, İktisat, İşletme ve Finans, 2002, Sayı 199.
8. ACTIVE ARAŞTIRMA GRUBU Çalışmaları, 2000-2002.
9. Alpaslan M., Bankaların Gözetim ve Denetimi Konusunda Asya Krizinden Alınması Gereken Dersler", Bankacılar TBB, 1999, Sayı 30.
10. Alkin, E.(1987), Gelir ve Büyüme Teorisi, Filiz Kitabevi, İstanbul.
11. Auerbach, A.Kotlikoff, L.J.(1995) Macroeconomics, An Integrated Approach, South Western College Publishing, Cincinnati.
12. Babuşçu Ş., Bankacılıkta Risk Derecelemesi ve Türk Bankacılık Sektöründe Uygulaması,
13. Barışık S., "Para Kurulu Sistemi Üstünlükleri ve Zayıf Yönleri, www.ceterisparibus.net
14. Barro, R.(2007) Macroeconomics: A Modern Analysis, Sout-West, New York.
15. Bildirici M.,Yeni Klasik İktisat ve Yeni Keynesyen İktisatta Konjonktür Analizi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1996.
16. Bildirici M.,Türkiye'de Seçmen Davranışları ve Sosyal Konjonktür Dalgaları Analizi, Yayımlanmamış Doçentlik Tezi, YTÜ, İstanbul, 2001.
17. Bird, G.(1998)International Macroeconomics, Mac Millan, London.
18. Begg,D.- Fisher S.-Dornbusch R. (1994) economics, McGraw-Hill, New York.
19. Blanchard,O.(2010)Macroeconomics, Ed, Prentice Hall, New Jersey.
20. Blinder,A.S.(1987)Keynes, Lucas and Scientific Progress, AER, Vol 77 No:2.
21. Blinder,A.S.(1988)The Fall and Rise of Keynesian Economics, Economic Record,
22. Blinder,A.S. (1989) Macroeconomics Under Debate, The University of Michigan Press, New York.
23. Bofinger, P.(2001)Monetary Policy, Oxford University Press, New York.
24. Boyes,B.-Melvin,M.(2013) Fondemantal of Economics, 5.Ed. South-Western Cengage Learning.
25. Bradford O.,Macroeconomics, McGraw Hill, 2002.
26. Brenda, G.H., "Developing İndicators to Provide Early Warnings of Banking Crises", Finance and Development, 1993 (36-2)
27. Branson, W.H.(1989) Macroeconomics Theory and Policy, 3E, Harper and Row, New York.
28. Burda, M.-Wyplosz, C.(2009)Macroeconomics:A European Text, 5E, Oxford University Press, London.
29. Buğra, A.(1996) İktisatçılar ve İnsanlar, İletişim Yayınları, İstanbul.
30. Caprio,G.-Klingebiel D., "Bank Insolvencies; Crosss-Country Experience", World Bank, Working Paper Series, 1996(1620)
31. Chamberlin, G.-Yueh, L.(2006)Macroeconomics, Thomson, London.
32. Cobham, D.(1998)Macroeconomics Analysis, 2E, Longman, London.
33. Colander,D.C.-Gamber, E.N(2002)Macroeconomics, Prentice Hall, Boston.
34. Davidson, P.(2011)Post Keynesian Macroeconomics Theory,2E, Edwvard Elgar, Cheltenham.

35. Davis, M.A.(2009)Macroeconomics, CUP, London.
36. Davis E.P., “Financial Data Needs For Macroprudential Surveillance: What Are The Key Indicators of Risks To Domestic Financial Stability”, Cenkre for Central banking Studies, Bank of England, Lecture Series 1992(2).
37. Demir, O.(1997) Ekonomide Devlet, SPK No 17.
38. Demirgüç-Kunt A ve Detragiache, “The Determinants of Banking Kriises In Developing and Developed Countries”, IMF Staff Papers, 1998(45-1)
39. DeLong,J.-Olney,M.L.(2011)Macroeconomics, 2E, McGraw-Hill New York.
40. Dornbush, R-Fisher,S. Stratz, R(2011)Macroeconomics, 11E, MacGraw-Hill New York.
41. Dornbusch, R., “A Primer On Emerging Market Crises”, Massachusetts Institutte of Tecnology, 2001, <http://www.mit.edu/~rudi>
42. Diuliu, E.(1998) Macroeconomics, 3. E, MacGraw-Hill, New York.
43. DİE,(19932) Gayrısafı milli Hasıla; Kavram, Yöntem ve Kaynaklar. Ankara.
44. DİE,(1996)İstatistik Göstergeler:1923-1995. Ankara.
45. DİE,(1993)Türkiye Ekonomisi Input-Output Yapısı: 1990, Ankara.
46. Diebold F.X ve Rudebusch G.D., Busines Cycles, Princeton University Press, 1999
47. Dome, T.(1994)History of Economic Theory: A critical Introduction, Edwvard Elgar, Vermont.
48. Edward S., “On Crisis Prevention: Lessons From Mexico and East Asia”, NBER Working Paper, 1999(7233).
49. Edward S., “Exchange Rate Regime, Capital Flow and Crisis Prevention”, NBER Working Paper, 2001(8529).
50. Ekelund,R.B.Jr-Hebert,R.F.(2007) A History of Economics Theory and Method. 5E, McGraw Hill, New York.
51. Eren, E.(1994)İktisatta Yöntem, 3. Basım, Ezgi, Bursa.
52. Eren, E.(2002)Makroiktisat), İstanbul.2001.
53. Eren E-Bildirici M., “Türkiye’de siyasal ve iktisadi İtikarsızlık: 1980-2001” İktisat, İşletme Finans, 2001(187)
54. Ergin, F.(1975) Para Politikası, İstanbul.
55. Evans O,-Leone A.M., Gill M, and Hilbers P., Macroprudential İndicators of Finaancial System Soudness”, IMF Occasional Paper, 200(192).
56. Farmer, R.E.(2002)Macroeconomics, 2E, South-Western, Ohio.
57. Fisher, I.(1930) The Theory of Enterest, Macmillan New York.
58. Fischer,S.”Maintaining Price Stability” FED of Minneapolis. <Http://minneapolisfed.org/97-06/Fischer.html>
59. Fischer,S., “Real Balances, The Exchange Rate and Intakxation: Real Variables in Disinflation”, Quarterly Journal of Economics, 1988, 103(1).
60. Fischer,S., “Financial System Soudness” Finance and Devapment, IMF 1997(34-1).
61. Friedman,M.(1976) Price Theory, 2E, Aldina, Chicago.
62. Friedman,M.(1968)”The Role of Monetary Policy”, American Economics Review, 58, 1-17.
63. Friedman,M.-Schwartz,A.(1963) A Monetary History of the U.S. Princeton University Press, Princeton.
64. Froyen, R.(2008)Macroeconomics, 10.E, Prentice Hall, Nevw Jersey.
65. Galbraith,J.-Darity, W. (2006) Macroeconomics, Houghton Mifflin, Boston.
66. Gartner, M.(2003) Macroeconomics, Prentice Hall, New-York.
67. Goldstein,M-Turner P, “Banking Crises in Emerging Economics: Origines and Policy Options” BİS Economic Papers, 1996 (46).
68. Goodhart, C.-Schoenmaker D. “Schold The Functions of Menotary Policy and Banking Supervision Be Separated?” Oxford Economic Papers, 1995(47-4)
69. Gordon, R.J.(1998)”What is the New-Keynesian Economics”, Journal of Economic Literature, 28, 1115-71.
70. Gordon, J.R.(2011) Macroeconomics, 12.E. Addison Wesley, New York.

71. Guariglia A-Schiantarelli F., "Production Smoothing, Firm's Heterogeneity and Financial Constraint: Evidence from a Panel of UK Firm's", *Oxford Economic Papers*, 1998 (50-1).
72. Hall, R.-Taylor, J.B.(1997)*Macroeconomics*, 6E. Norton, Boston.
73. Hall, R-Papel, D.(2005)*Macroeconomics*, 6E, Norton, Boston.
74. Handa, J.(2008) *Monetary Economics*, 2E, Routledge, London.
75. Hardy, D.C.,-Pazarbaşıoğlu C., "Leading Indicators of Banking Crises: Was Asia Different?", *IF Working Paper*, 1998(99).
76. Hicks, J.R.(1991) *The Macroeconomic Debate: Model of the Closed and Open Economy*, Blackwell, Oxford.
77. Hiç, M.(1992) *Para Teorisi ve Politikası*, İstanbul.
78. Hubbard, R.G.(2007)*Money, the Financial System and the Economy*, 6E, Addison Wesley.
79. İpeker M., "TCMB'nın Finansal Sistem İstikrarının Sağlanmasındaki Rolü" TCMB Uzmanlık Tezi, Mart 2002.
80. Kaminsky G –Reinhart C., "Currency and Banking Crises: The Early Warning of Distress", *IMF Working Paper*, 1999 (178).
81. Kaminsky G.-Lizondo S-Reinhar C.M., "Leading Indicators of Currency Crises", *IMF Staff Papers* March 1998.
82. Karabulut G., *Gelişmekte Olan Ülkelerde Finansal Krizlerin Nedenleri*, İstanbul, 1997.
83. Karacan A İ, *Bankacılık ve Kriz*.
84. Karasoy A., *Para kurulu Sisteminin uygulaması, TCMB Tartışma Tebliği*, Ankara 1997
85. Keynes, J.M.(1936) *The Generale Theory of Employment, Interest and Money*, MacMillan, London. Genel Teori, Çeviren A. Baltacıgil), 1974, İstanbul.
86. Kenen, P.B.(2000) *International Economy*, 4E, Prentice-Hall, New York.
87. Kennedy, P.E.(2000)"Eighth Reason Why Real Versus Nominal Interest Rates is the Most Important Concept in Macroeconomics Principles Courses", *The American Economic Review*, 80, 81-84.
88. Krugman, P.-Obstfeld, M.(2011) *International Economics*, 9E, Addison Wesley, Boston.
89. Langdana, F.K.(2010)*Macroeconomics Policy*, 2E, Springer, New York.
90. Landefeld, S.-Seskin, E.(2008) "Taking the Pulse of the Economy: Measuring GDP", *Journal of Economics Policy*, 2E, Springer, New York.
91. Lewis, M-Mizen, P(2000) *Monetary Economics*, Oxford University Press, New York.
92. Lucas, R.E.Jr.(1976)"Econometric Policy Evaluation:A Critique", *Phillips Curve and Labor Markets*(Eds Brunner-meltzer) içinde North-Holland Amsterdam.
93. Lucas, R.E.Jr(1972) "Expectations and Neutrality of Money", *Journal of Monetary Theory*, 4, 103-23.
94. Lucas, R.E.Jr.-Bargent, T.J.(1978) "After Keynesian Macroeconomics", *The Rational Expectations Revolution: Reading From the Front Line*(Ed.P.Miller) içinde M.I.T. Press Cambridge.
95. Mankiw, G.N.(2009) *Macroeconomics*, 7E, Worth, New York.
96. Mankiw, G., *Principle of Economics*, USA, 2001.
97. Marshal J-Lecillon J., *Les Flux Monétaires*, Cusaj, Paris 1967.
98. Mishkin, S.F.(2011) *Macroeconomics*, Pearson, New York.
99. Mishkin, S.F.(2008) *The Economics of Money, Banking and Financial Markets*, 12E, Harper Collins, New York.
100. Mishkin, F.S.(1995) *Symposium on The Monetary Transmission Mechanism*, *Journal of Economic Perspectives*, Val:9, No:4
101. Mishkin. F.S. *Para Teorisi ve Politikası*, Bilim Teknik Yayınevi,(Çevirenler:Şıklar ve dig.) İstanbul, 2000.
102. Mishkin F.-Schmidt K., *One Decade of Inflation Targeting in the World: What do We Know and What do we need to Know?* Central Bank of Chile conference, November, 2003.

103. Mishkin. F., *The Economic of Money, Banking and Financial Markets*. Addison-Wesley, USA, 2003.
104. Mishkin, F., "Inflation Targeting in Emerging Market Countries", NBER Working Paper, March, 2000(7618).
105. Mishkin S.F., "Undertanding Financial Crises: A Developing Countrie Perspective", NBER Working Paper Series, 1996 (5600).
106. Miskin S.F., "The Causes and Progration of Financial Instability: Lessons for Policymakers", FED and Bank of Kansas City, 1997.
107. Mishkin S.F., "FGinancial Policies and Prevention of Financial Crises In Emerging Market Countries", NBER Working Paper, 2001(8087)
108. Modigliani, F.(1944) "Liquidity Preferens and The Theory of Interes and Money", *Econometrica*, 12, pp. 45-89.
109. McKenna, C.S.-Rees,R.(1992) *Economics: A Mathemlatical Introduction*, Oxford Universty Press, New York.
110. Özbilen, Ş. (2010) *Maliye Politikası*, Gazi Büro Yayınları, Ankara. 2010
111. Özbilen,Ş.(2011) *Kamu Maliyesi*, 3. Basım. Gazi Kitabevi. Ankara.
112. Özbilen,Ş.(2012) *Kamu Kesimi İç Borçlanması ve Makroekonomik Etkileri*, 3. Basım, Gazi Kitabevi, Ankara.
113. Özbilen,Ş.(2013) *Makroekonomik Modeller*, Gazi Kitabevi, Ankara.
114. Özbilen,Ş., *Para Politikası*, Gazi Kitabevi, Ankara,
115. Özbilen,Ş., *Para Teorisi*, Gazi kitabevi, Ankara 2014
116. Özbilen, Ş., *Paranın Kitabı*, Gazi kitabevi, Ankara
117. Özbilen,Ş., *Makroekonomi*, Gazi Kitabevi, Ankara 2013.
118. Özbilen,Ş., *Paranın Satınalma Gücü, Miktar Teorisi*, (İngilizceden Çeviri; Yazan Fisher İ.) Seçkin Kitabevi, Ankara, (Basıma Hazırlanıyor). 2018.
119. Parasız, İ.(2006) *Makroekonomi, Teori ve Politika*, 9. Basım. Ezgi Kitabevi, Bursa.
120. Parasız,İ.(2002) *Enflasyon, Kriz, Ayarlamalar*, 2. Basım, Ezgi Yayınevi, Bursa.
121. Parasız,İ.(1991)*Friedmancı Monetarizm*, Ezgi Yayınevi, Bursa
122. Parasız,İ., *Para Politikası*, Bursa 2003.
123. Parkin, M.(2011) *Macroeconomics*, 10E, Prentice-Hall, New York. 2000
124. Parkin, M.-Bade, R.(2010)*Foundations of Macroeconomics*, 5E, Prentice-Hall New York.
125. Paya, M.(2001) *Makroiiktisat*, 2. Basım, Filiz Kitabevi, İstanbul.
126. Pilbeam M., *International Finance*, Macmillian, 1998.
127. Romer, D(2011) *Advanced Macroeconomics*, 4E, McGrow-Hill, New York
128. Romer, D(2000)"Keynesian Macroeconomics Without the LM Curve", *Journal of Economic Perspective*, Volume 14, 149-169.
129. Samuelson P-Nordhaus W.D., *Economics*, MacGraw Hill. N.Y.2001.
130. Samuelson,P.A.-Solow,R.M.(1960)"Analytical Aspects of Anti-Inflation Policy", *American Economic Rewiev*, 50, 177-94.
131. Savaş, V.(1986) *Keynesyen İktisat Yıkılırken*, Makro Teoride Bunalım, Beta Yayınları, İstanbul.
132. Shaw, G.K.(1084)*Rational Expectations*, MacMillan, New York
133. Sherman H., "Real and Financial Factor in the Hsitorical Perspective: A Review of the Ones and Evidence", *Journal of Economic Literature*, 1985(23)
134. Show, G.K.(1988)*Keynesian Economics: The Permanent Revolution*, Edwvard Elgar, Aldershot.
135. Solow, R.M.(1956)"A Contribution to the Theory of Economic Growth", *Quarterly Journal of Economics*, 70 pp. 65-94
136. Sorensen,P.-Jacopsen, H(2011) *Introductory Macroeconomics*, Harcourth Brace, London.

137. Taylor, J.B.(1993),Discreation versus Policy Rules in Practice”, Carnegie Rochester Conference Series on Public Policy, December, 39, 195-214.
138. Taylor, J.B.(1998) Economics 2E, Boston, Houghton Mufflin.
139. Türkiye, 10. Maliye Sempozyumu, Kamu Kesimi Finansman Açıkları, Antalya, 1994.
140. Türk, İ. (1998), Maliye Politikası, Turan Yayıncılık, Ankara.
141. TÜİK raporları.
142. Ülgener, S.F.(1986)Milli Gelir, İstihdam ve İktisadi Büyüme, Filiz Kitabevi, İstanbul.
143. Ünsal, E.M.(2010), Mikro İktisat, 8B, İmaj Yayınevi, Ankara.
144. Ünsal, E.M.(2011) Makroiktisat, 9. Basım, İmaj Yayınevi, Ankara.
145. Yıldırım,K-Karaman,D-Taşdemir,M.(2010) Makroekonomi, 9.Basım, Seçkin Yayınevi, Ankara.
146. Yıldırım,M.(1992) Talep Yönlü Makroekonomik Politikaların Etkinliği, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.